

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ดำเนินการศึกษาวิจัย โดยวิธีศึกษาวิจัยในเชิงปริมาณ โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ลักษณะ คือ

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) โดยการสัมภาษณ์ จากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อสอบถามหัวหน้าครัวเรือนชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง (เพศชายหรือเพศหญิง) ทุกครัวเรือน โดยแบบสอบถามจะมีข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. ความสามารถในการอ่านภาษาไทย
5. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน
6. การเป็นสมาชิกองค์กรในหมู่บ้าน
7. รายได้ของครอบครัว
8. พื้นที่ถือครอง
9. การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์
10. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ทางการเกษตร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทางด้านการใช้ประโยชน์จากป่าไม้และที่ดิน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทางด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยการศึกษาจากเอกสารวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคือ หัวหน้าครัวเรือนชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง (เพศชายหรือเพศหญิง) จำนวนทั้งสิ้น 80 คน เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการสัมภาษณ์จากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น

การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และนำแบบสอบถามไปทดสอบกับชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงในอำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences, SPSS/PC) ซึ่งประกอบด้วยสถิติดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ปังจ้ยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้และที่ดิน ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด (Close-ended Question) มีสองตัวเลือก แต่ละข้อความจะเลือกตัวเลือกที่ถูกเลือกเพียงหนึ่งตัวเลือก การให้คะแนนสำหรับคำตอบที่ถูกต้อง 1 คะแนน สำหรับคำตอบที่ไม่ถูกต้องให้ 0 คะแนน มีคะแนนเต็ม 24 คะแนน โดยแบ่งระดับการวัดโดยมีอันตรภาคชั้นเท่ากัน จากสูตร (บุปผา,มปป:21)

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น (Class Interval)} &= \frac{\text{พิสัย (Range)}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \end{aligned}$$

ในการวิจัยครั้งนี้

กำหนดคะแนนสูงสุด	=	24	
กำหนดคะแนนต่ำสุด	=	0	
จำนวนชั้น	=	4	
แทนสูตรอันตรภาคชั้น	=	$\frac{24-0}{4}$	= 6

คะแนน 19-24 คะแนน ความหมาย มีความรู้ความเข้าใจระดับดีมาก

คะแนน 13-18 คะแนน ความหมาย มีความรู้ความเข้าใจระดับดี

คะแนน 7-12 คะแนน ความหมาย มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย

คะแนน 0-6 คะแนน ความหมาย มีความรู้ความเข้าใจระดับต้องปรับปรุง

3. การวัดระดับการมีส่วนร่วม ให้คะแนนดังนี้

มีส่วนร่วมมาก ให้คะแนน 3 คะแนน

มีส่วนร่วมปานกลาง ให้คะแนน 2 คะแนน

มีส่วนร่วมน้อย ให้คะแนน 1 คะแนน

ดังนั้นในการแบ่งกลุ่มคะแนนการมีส่วนร่วมจึงสามารถจัดลำดับช่วงคะแนน และแปลผลระดับการมีส่วนร่วม ดังนี้

ระดับคะแนน 2.50-3.00 มีส่วนร่วมมาก

ระดับคะแนน 1.50-2.49 มีส่วนร่วมปานกลาง

ระดับคะแนน 1.00-1.49 มีส่วนร่วมน้อย

4. สถิติวิเคราะห์ (Inferential Statistics) ใช้สถิติวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัย คือ การวิเคราะห์โดยใช้ Pearson Product Moment Correlation Coefficient และค่าสถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi — square Test)

สถานที่ทำงานวิจัย

ทำการศึกษาในเขตหมู่บ้านขุนวาง หมู่ที่ 12 ตำบลแม่วิน อำเภอแม่อาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือนชาวไทยภูเขาเผ่าม้งจำนวน 80 คน ซึ่งเป็นสมาชิกในศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง

ระยะเวลาที่ทำงานวิจัย

เริ่มตั้งแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ.2544 – กุมภาพันธ์ พ.ศ.2545

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University